

Remissvar

Jernkontorets diariernr: 23/26

Finansdepartementets diariernr: Fi2026/00105

Stockholm 2026-04-23

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
elin.sedin@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling – Ett nytt incitament baserat på utgifter för FoU-personal (SOU 2026:1) och promemorian Kompletteringar till slutbetänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling – Ett nytt incitament baserat på utgifter för FoU-personal (SOU 2026:1) med anledning av nya internationella regler.

Sammanfattning

Jernkontoret lämnar härmed synpunkter på betänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling – Ett nytt incitament baserat på utgifter för FoU-personal (SOU 2026:1) och promemorian Kompletteringar till slutbetänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling – Ett nytt incitament baserat på utgifter för FoU-personal (SOU 2026:1) med anledning av nya internationella regler.

Jernkontoret är positivt till införandet av ett nytt och mer generöst skatteincitament för FoU. Ett brett, generellt och långsiktigt förutsebart FoU-avdrag är ett viktigt komplement till direkta forskningsanslag för grundforskning, tillämpad forskning och samverkan mellan akademi och industri och kan bidra till att stärka Sveriges attraktivitet för industriella FoU-investeringar.

Syn på val av modell

Utredningen presenterar två alternativa modeller, ett förhöjt kostnadsavdrag respektive en återbetalningsbar skattereduktion. Jernkontoret bedömer att ett förhöjt kostnadsavdrag är att föredra för kapital- och FoU-intensiv basindustri. Detta då modellen är väl integrerad i företagens löpande kostnadsstruktur, ger långsiktig förutsebarhet och innebär låg administrativ komplexitet. Ett förhöjt kostnadsavdrag utgör en stabil del av näringslivets generella ramvillkor snarare än ett bidragsliknande stöd. Den återbetalningsbara skattereduktionen innebär i större och etablerade industriföretag en ökad systemkomplexitet, bland annat till följd av att återbetalningsbara skattereduktioner kräver särskild hantering i redovisning och i beräkningen av effektiv skattesats. Detta kan bli särskilt besvärligt för företag som omfattas av reglerna om global minimibesättning.

Besöksadress
Kungsträdgårdsgatan 10

Telefon
08 679 17 00

E-post
office@jernkontoret.se

Organisationsnr
802001-6237

Postadress
Box 1721, 111 87 Stockholm

Webbplats
www.jernkontoret.se

För Jernkontoret är det avgörande att den modell som väljs:

- är administrativt hanterbar och långsiktigt stabil,
- kan tillämpas av både stora och små FoU-bedrivande företag,
- fungerar väl i ett internationellt sammanhang, inklusive i förhållande till reglerna om global minimibeskattnings.
- utgår från en FoU-definition som är konsekvent i skattesystemet, offentlig finansiering och FoU-statistik.

Finansiering och konsekvenser för Vinnova

Jernkontoret vill avstyrka den föreslagna finansieringen av reformen genom ett kraftigt minskat anslag till Vinnova. En sådan omfördelning riskerar att skapa större negativa effekter för det svenska forsknings- och innovationssystemet än de positiva effekter som ett utökat FoU-skatteavdrag kan förväntas ge. I en situation där förbättrade skatteincitament införs i syfte att locka forskning till Sverige vore det kontraproduktivt att samtidigt minska de tillgängliga medlen för samverkan mellan akademi och näringsliv. Den dominerande delen av de pengarna går till forskare vid akademi och institut som samverkar med näringslivet, och att öka forskningen i näringslivet men samtidigt minska akademins och institutens möjlighet att forska tillsammans med näringslivet riskerar i förlängningen att motverka reformens övergripande syfte.

Vinnovas verksamhet är en central komponent i forsknings- och innovationssystemet för svensk stålindustri och annan basindustri. Myndigheten har en avgörande betydelse för:

- långsiktiga strategiska forskningsprogram,
- samverkan mellan industri, akademi och forskningsinstitut,
- uppbyggnad av test-, demo- och pilotmiljöer som är nödvändiga för industriell utveckling och omställning.

Den studie som åberopas i utredningens resonemang om finansiering (fotnot 8) analyserar endast en begränsad del av Vinnovas verksamhet riktad mot små och medelstora företag. Den föreslagna nedskärningen av anslaget skulle omfatta en betydligt större del av Vinnovas totala verksamhet än den som studien berör. Neddragningen skulle få konsekvenser för program och satsningar av mycket stor betydelse för forskningsintensiv och kapitaltung industri som stålindustrin. Detta skulle direkt motverka reformens syfte att skapa fler FoU-investeringar i Sverige, stärka svenska företags konkurrenskraft och bidra till långsiktig tillväxt och förbättrade villkor för företag som bedriver FoU i Sverige.

Jernkontoret bedömer därför att den föreslagna minskningen av Vinnovas anslag skulle försvaga centrala delar av det svenska forsknings- och innovationssystemet och därmed drastiskt minska reformens samlade positiva effekt.

Avslutande synpunkt

Sammanfattningsvis är Jernkontoret positivt till mer generösa skattelättnader för FoU, men menar att reformen bör genomföras utan att samtidigt underminera befintliga och välfungerande strukturer för offentlig FoU-finansiering. Skatteincitament och offentliga stödfunktioner för framför allt samverkansforskning är komplementära, inte varandras substitut.

Jernkontoret

Jernkontoret

Annika Roos
Verkställande direktör

Gert Nilson
Teknisk direktör